

92 autó között

Megnyerheti az Opel Corsát!

Válaszoljon a kérdésekre!

TESZT: Renault Mégane

Csendes-társ

Találmány lopás ellen
Láthatatlan rendszám

Ladák és Daciák –
már nem
mennek ki
Brazil Opelek
Hogyan működik:
aktív
futómű

TESZT: Honda Civic

Közelebb
Európához

Az év autó-
választása

**Lopott autók
azonosítása**

Magnetikus számok

Az új eszköztől sokat remél az írás szerzője, az a rendőr, aki a lopott autók és az autótolvajok megtalálásán dolgozik és nem kívánja felfedni a kilétét.

Abűnügyi statisztikák szerint Magyarországon évente több mint tízezer személykocsit lopnak el, az ezzel okozott kár 1994-ben meghaladta a 14 milliárd forintot. A még zajló értékelések szerint 1995-ben némi növekedés következett be. Az előrejelzések alapján 1996 sem különbözik majd a korábbi évektől. Az autókát fenyegető bűnözés már-már a nemzetgazdaságnak is jelentős károkat okoz. Az idegenforgalmi szakemberek a turizmus visszaesését egyebek mellett annak is tulajdonítják, hogy a látogatók mindinkább félve érkeznek ide autóval.

Az ellopott autókra különféle sors vár. Az öregebb kocsik túlnyomó többségét szétszerelik, és alkatrészekként értékesítik. A fiatal, értékes példányokat vagy külföldre csempészik és ott értékesítik, vagy Magyarországon marad az autó, és itt hamis okmányok felhasználásával helyezik ismétlen forgalomba, majd túladnak

rajta. A legtöbb hamis okmánnyal legalizált autó azonosító adatait – alváz- és motorszámát – meghamisítják, azaz átütik. Ha a műszaki vizsgán nem veszik észre a meghamisítást, akkor már nagyon kevés esély marad arra, hogy a rendőrség megtalálja a körözési nyilvántartásban szereplő autót.

A meghamisított azonosító adatokkal műszaki vizsgára vitt kocsik

kiszűrésére elsősorban a közlekedési felügyeletnek lenne meg a lehetőségük, hiszen a vizsgáztatás technológiai folyamatának része a gépkocsi azonosítása is. Ennek során a vizsgáztatást végző biztosnak ellenőriznie és okmányjaival egyeztetnie kell a kocsi azonosító adatait. Az ellenőrzésnek magába kellene foglalnia az adatok valódiságának vizsgálatát is. A gyakorlatban a jármű-azonosítás pusztán formális aktus: a vizsgabiztos leolvassa az alváz és a motor betűkből és számokból álló sorait, de valódiságukat nem vizsgálja. A különös gyakorlat következményeként „eredményes” műszaki vizsgával tömegesen kerülnek forgalomba lopott és meghamisított azonosító adatokkal ellátott autók.

Ennek a gyakorlatnak károsult-

ja az is, akinek az autóját ellopták, s károsultjává válhat az is, aki az érvényes hatósági jelzésekben bízva jóhiszeműen megvásárolja a lopott kocsit. Előfordulhat, hogy azt a rendőrség lefoglalja, igazságügyi szakértő bevonásával megállapítják, hogy az autó lopott, emiatt elveszik jóhiszemű „orgazdájától”. Még az sem segít, ha a vevő óvatos volt és a vételt megelőzően a rendőrség körözési nyilvántartásában ellenőriztette a megvásárolni kívánt autót. Ott a meghamisított azonosítási szám természetesen nem szerepelhetett a körözöttök között.

Az alváz- és motorszám-hamisítás tényének kimutatása, az eredeti számsor megállapítása igazságügyi szakértői feladat. Hosszadalmas és drága metallográfiai vagy röntgenozási eljárás szükséges a hiteles vizsgálati eredményhez. Ilyen módszereket nem lehet a műszaki vizsgán alkalmazni, de olyan szűrésre mindenképpen meg kell találni a lehetőséget, hogy elsődleges ellenőrzést végezzenek a vizsgázó járművek között. Végre megszületett ennek is a lehetősége. A rendőrség bűnügyi szolgálata már 1992-ben megpróbált olyan műszere bukkanni, amelynek segítségével könnyen ki lehet szűrni az ellopott autókát és gyorsan ellenőrizni lehet az azonosító adatokat. Akkor

Vizsgatétel

A Vintest bűnüldözési lehetőségeit kiaknázandó az Országos Rendőr-főkapitányság felkérte a Közlekedési Főfelügyeletet: vizsgálja meg, miként lehet az új eszközt beépíteni a forgalomba helyezést, illetve az időszakos műszaki vizsgák ellenőrzési folyamatába. A műszert már tesztelték a Felügyelet munkatársai, és elismerő véleményt adtak róla. Ez azonban messze nem elég a rendszerítéshez, az összes vizsgahely felszereléséhez ugyanis közel 600 készülékre volna szükség. Felvetődött, hogy a nagyszámú Vintestet esetleg a rendőrség bocsáthatná a Felügyelet rendelkezésére. Mivel még a készülékek pontos ára sem ismert, rengeteg a nyitott kérdés a rendszerítéssel kapcsolatban – lehet, hogy a megbízásos vizsgahelyeknek rendőrségi támogatás nélkül, maguknak kellene beszerezniük az eszközöket. Az aggódók szerint lehetséges ugyan, hogy a vizsgarendbe iktatandó Vintest elősegítené a lopott autók kiszűrését, de nem volna képes megakadályozni a kocsilopásokat. Előfordulhat – vélik –, hogy a nagy beruházással kiépítendő rendszert messzire elkerülik a bűnözők, és csupán néhány átvett autótulajdonos akad majd horogra.

ilyen műszer még nem létezett sem itthon, sem külföldön. Végül a Gépipari Tudományos Egyesület közreműködésével sikerült megtalálni azt a fizikust, aki elkészítette a műszert; most a Metal Elektro Kft. készíti a Vintest névre hallgató berendezést.

A Vintest a járművek eredetiség-

Elkedvelt márkák

Nyugat-európai szakemberek szerint az autósárláskor mind fontosabb szemponttá válik egy-egy típus helyzete a bűnügyi statisztikákban. A vásárlók érdeklődése azonos vagy hasonló műszaki tulajdonságú és árú kocsik közül a lopásnak kevésbé kitett márkák felé fordul. Magyarországon ennek a szempontnak az eladási statisztikákra gyakorolt hatását még nem érzik a márkakereskedők. A tolvajok hazai népszerűségi listáján az első helyen a Lada áll, a másodikikon a Volkswagen, a harmadikon pedig az Audi. Őket a BMW, a Mercedes és a Fiat követi.

Hazai autólopások évente

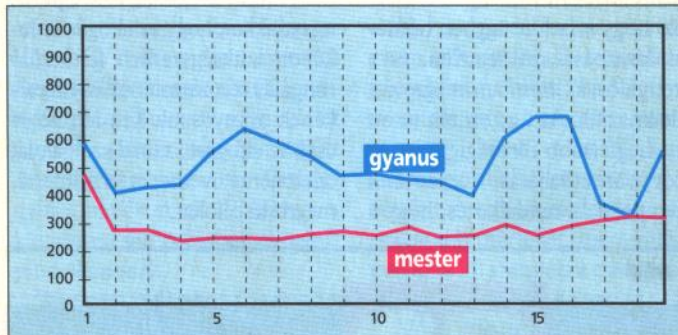
Év	Gépjárműlopások száma	Ebből személyautólopások száma
1988	2 729	1 528
1989	3 584	2 102
1990	7 511	5 343
1991	17 961	15 763
1992	17 216	15 458
1993	8 422	7 753
1994	10 799	10 045
1995*	12 600	11 800

*Becsült adat

gének, értékének és műszaki állapotának vizsgálatához nyújt új lehetőséget. Segítségével mágneses elvű mérések végezhetőek az acéllemez karosszérián, vizsgálható a lemez feszültségállapota, mikrostruktúrája, a lemez és a bevonat (fényezés) vastagsága. Az eszközzel gyorsan és roncsolás nélkül lehet kimutatni a jármű azonosítási számával történt manipulációkat (átütéseket, átültetéseket, áthegesztéseket stb.). A Vintesthez tartozó számítógép memóriájában őrzik az 1980 óta Európában gyár-

tott, illetve nagyobb mennyiségben forgalmazott személykocsik azonosítási számának katalógusát. A vizsgálat során a szerkezet összeveti a jármű adatait a memóriájában tároltakkal, és jelzi, ha ellentmondásra bukkan a típus, a karosszéria kivitele, a beszerelt motor és egyéb sajátosságok között. Ezután a mérőfej megvizsgálja az azonosítási számot. A gép összehasonlítja a mérés eredményeit az úgynevezett mestergörbékkel, amelyeket a garantáltan eredeti azonosítási számok mérésével vettek fel. A két görbe közötti jelentős eltérés az azonosító számmal történt manipulációt jelzi, ennek alapján kiszűrhető a bűncselekményből származó jármű. A további vizsgálatok az igazságügyi szakértőre várnak.

A vizsgálat az automata mérőfejjel mindössze 30-40 másodpercig tart. Műszaki vizsgán történő alkalmazásával megelőzhető lenne a meghamisított azonosító adatokkal ellátott autók forgalomba állítása. A készülék hálózati feszültségről és 12 V-os akkumulátorról is működik, így annak sem lehet akadályá,

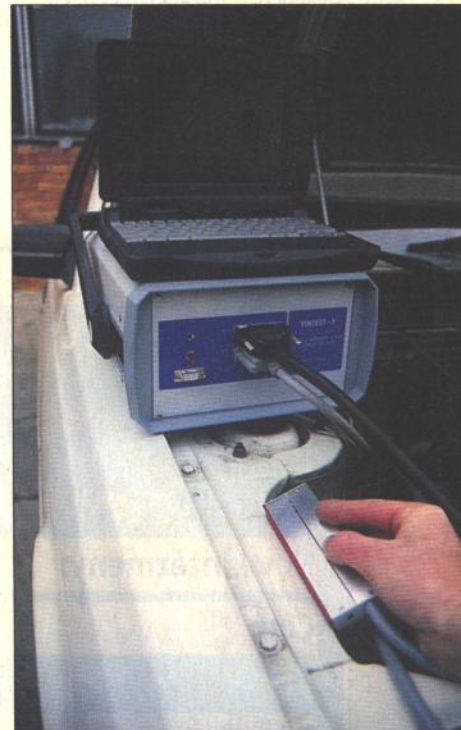
A Volkswagen alváztablája a mestergörbe és a hegesztéssel módosított szám feltűnő eltérése miatt vált gyanúsá

hogy a nagyobb autópiacon a vásárlók ellenőriztessék a megvételre kinézett autót.

Információink szerint a körülbelül egymillió forintos műszertől egyelőre még senki sem vásárolt, noha az Országos Rendőrfőkapitányság javasolta kötelező használatát a műszaki vizsgákon. A döntésig biztosra vehetjük, hogy továbbra is ellopnak napi 30-35 autót – ezek jelentős része megtalálható lenne. A kocsik megtalálásának lehetősége remélhetően a biztosítókat is érdekeltté

Kódolt lopás

Az indításgátlóval felszerelt autó gazdája arra lett figyelmes, hogy kocsijából kilopták a jobb oldali zárat. Tájékozott autósként tudta, hogy a zárak annak van szüksége, aki az autót akarja ellopni, s valamelyik közelben parkoló autóban talán már készül is a gyújtáskapcsolóhoz illő kulcs. Amikor elindult a kocsival, arra lett figyelmes, hogy egy másik autó több utassal követi. Ijesztő helyzet. Szerencsére kéznél volt a mobiltelefonja, felhívta a rendőrséget. Elmondta tapasztalatait és következtetését is, miszerint csakis az autótolvajok követhetik, náluk van a kulcs, és nem akarják elveszíteni a hozzá való kulcslyukat. A rendőrök elhárítóan vették a forró nyomra vezető üzenetet. Folytatódott a kergetőzés, autósunk újból hívta a rendőröket, hogy legalább igazoltassák az őt követő kocsit utasait. A hívott fél ezt is elutasította, és azt tanácsolta, hogy a kerületi rendőrkapitányságnál parkoljon le az autós. Tovább nem beszélgethettek, a mobiltelefonból kifogyott az áram. Már az autós benzinje és a türelme is fogytán volt. Egy olyan ismerősénél állt meg, aki jó ötlettel talán segíthetett volna, de mire a több emeletet megmászta és kinézett az ablakon, már késő volt. Még láthatta, hogy kinyitják az indításgátló kóddal felvértezett kocsijának ajtaját. Valaki beül, és kormányozgatja a kocsit, amit az addig követésre használt autó vonatkozótelére akasztva húz el – mind távolabbra. Rendőrségi szakértőket az eset kommentálására kértük, és arra, adjon tanácsot a hasonló helyzetbe jutó autósoknak. A rendőrt nem lepte meg a történetben szereplő kollégáinak passzivitása. Gyakran előfordul ugyanis, hogy a kapitányságoknak nemhogy autójuk, de szabad emberük sincs, egyszerűen nincs kit a tolvajok nyomába küldeni. De ha volna is, az igazoltatás akkor sem vezetne eredményre. A tolvajok egy szemvillanás alatt eltűnhetnek a bűnjellet, a kulcsmásolatot, és még az autólópáson tettenérve is hivatkozhatnak arra, hogy amit tesznek, az nem is autólópás, hanem a törvény szerint sokkal enyhébben megítélt cselekedet: a jármű önkényes elvétele. A szakértő szerint a rendőrség nem, csak a gyors zárcsere segíthet az autón.

Ahogy az alkoholszonda elszíneződése alapján vesznek vért az ittas autóstól, a Vintest is csak gyors „elszíneződésre” jó, az alapos vizsgálat továbbra is a szakértőre marad